

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Jte[m] q[uod] officialis Colon[iensis] no[n] h[abet] p[otes]tate[m]
absolue[n]di clericos exco[m]municatio[n]is s[ente]n[t]ia[m] incurre[n]tes
p[ro]pt[er] hastiludia aut indece[n]tia[m] vestiu[m] seu ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

negocij. Decano presente vel absente. tabule capitulares lecturam habentes in scripto distincte. quid unicuique sit cantandum aut legendum in choro legant et audiantur diligenter. vel cantor aut succentor seu alius ad quem hoc pertinet de consuetudine ecclesie vel cui duxerit committendum. poterunt quilibet quid sibi legendum aut cantandum in choro incumbat referre Et fm hoc precipim⁹ cuiuslibet. quatenus id quod sibi faciendum cantandum seu legendum incumbit p se seu per alium expleat reuerenter. Ad hoc etiam statuto addimus et q si aliquis sacerdos diaconus aut subdiaconus cui in summo altari celebrandi aut seruendi in ordine per lecturam predictam aut cantoris aut succentoris relatione seu eius ad quem hoc de consuetudine pertinet seu ex eorum hebdomada fuerit deputata. seu is qui fm aliquarum ecclesiarum consuetudine et gradu ordine aut alio quouis modo prer aliquam lecturam aut aliam intimatione faciendam seu missam celebraturum seu eis in ordine ministraturum sit. vel scire debet nisi per causam legitimam et rationabilem euidenter. ita q per se vel per alium explere non valeat impediretur p se celebret et seruiat aut celebrari et seruari p alium modo debito et consueto faciat et procuret. Alioquin si cessante hmoi legitima et rationabili causa euidenter hoc neglexerit pro cuiuslibet officij vni⁹ missa negligencia a pceptione distributionu et omnium obuentionu preter fructus grossos qui corpus prebende appellant ta diu ipso facto sit et maneat suspensus quousq grossi quattuor turones regales nomine pene collector suspensiu onum de huiusmodi suis fructibus totiens quotiens in vna missa suuz non fecerit officij scilicet pro singule missa defectu singulos quattuor grossos recipiat. vel ipse negligens aliunde satisfaciat in eos vsus in quos suspensorum distribu

tiones quotidiane seruari et expendi consueuerunt seruandos et exponendos et de hmoi pena in pre vel in toto qcuq ipse negligenti remittendi capitulo vel alicui admimus p⁹re. q si hac suspensione durante talis sic negligens receptioni haru distributionu aut obuentionu aut pris eius alicuius etiam si administrator vel quicunq alius eos seu hmoi pre sibi offerat immiscuerit recipiendo distributiones et obuentiones seu earum prem ipso facto excommunicationis sententie qua ex nunc serimus ipm negligentem et sibi distributiones et obuentiones huiusmodi scienter offerentem seu dantes volumus subiaccere. pena premissa nihilominus in suo robore duratura. Volimus etiam hanc scripturam et lecturam in capitulo ecclesiarum in quibus de consuetudine ex gradu ordine aut alio modo celebraturum seu ministraturum quando celebrare aut ministrare debent aut nesciunt nec scire debent nec alia intimatione fieri solet cantor vel succentor seu alius ad quem hoc de consuetudine pertinet fieri procurent aut relationem faciant vt est dictum. Alioquin ipse cantor seu is ad quem hoc de consuetudine pertinet totiens quotiens hoc negligenter omiserit et ex hoc defectus missa se decantande euenerit dictis penis p⁹ ut superius enarrant subiaccat ipso facto. In quorum testimonium sigillum nostrum vna cum sigillo capituli nostri duximus presentibus apponendum. Datum Colonie in crastino Remigij Anno domini. M. CCL. xxij.

De officialis Colonie non habet potestatem absoluenti clericos excommunicationis sententiam incurrentes propter hastiludia aut indecentiam vestium seu tonsure nisi recepta prius ab eis cautione iuratoria de parendo mandatis ecclesie.

Statuta Walrami. xxxviij.

Alramus, scilicet. Alias statuta synodalia edita per bone memorie Henricum nostrum predecessorem super tonsuris et vestibus clericibus in aliqua sui parte in nostris statutis synodalibus declarauimus et extendimus ad eos qui barbas statum clericalem non decentes nutriunt. Necnon ad eos qui habitudina in locis in quibus beneficia tenentur exercere additis subtractis et mutatis quibusdam sicut hec in istis nostris statutis plenius continentur. Quia vero nonnulli in penas horum statutorum ex suis incidentibus delictis quasi parum imo nihil reputata a nostro officiali a suspensionis interdicti et excommunicationis sententiis in eisdem statutis prolatas quas incidunt absolutiones petere et impetrare sic etiam quod quasi ex huiusmodi facti impetratione reciditare continue in penas sententiarum huiusmodi non formidant et prefatas sententias vultu duntaxat officiali nostro ne de cetero eos qui in tales sententias suspensionis interdicti et excommunicationis prolapsi fuerint ab huiusmodi sententiis absoluerent premissa omnia sollemnitate iuris que canitur quod tales absoluiti non sunt sine cautione iuratoria prestata de parendo mandatis ecclesie. Et postquam tales presertim canone eis in virtute huius iuramentum iungatis quod de cetero ab his propter que has inciderunt sententias abstinere et aliter quam premissis obseruatis per omnia predicta sic ligatos absoluendi a sententiis huiusmodi a predicto officiali nostro totales adimimus potestatem. Datum anno domini. M. ccc. xxxv. die dominica Inuocavit.

Declaratio super modo probandi et extendendi de iniuriis illatis personis ecclesiasticis et monasteriis contra statuta provincialia ecclesie Soloniensis.

Alramus dei gratia sancte Coloniensis ecclesie archiepiscopus sacri imperii per Italiam archicamerarius.

Luz olim bone memorie Engilbertus noster predecessor in primo capitulo statutorum tunc synodalium quod intulit contra eos qui manus in clericos vel personas ecclesiasticas iniiciunt temere violentas quosdam probandi modos per quos seu quorum alterum ad minus probari constare deberet de iniectioe huiusmodi violenta ad hoc quod predictum statutum contra eos editum seruaretur expresserit sub his verbis scilicet Luz de iniectioe huiusmodi constitutur per facti euidentiam vel publicam famam vel aliam fidei coram loci ordinario facti endam per iuramentum iniuriarum passi. si fuerit persona honesta et fide digna aut per testes etc. Et in statutis subsequentibus que de iniuriis personarum ecclesiasticarum ecclesiarum ac monasteriorum et rerum ecclesiasticarum seu ad eas vel ad ea pertinentium faciunt mentionem modos probandi non expresserit et contestandi in huiusmodi tamen statutis fidei probandi et contestandi modi per multa tempora puta per quadraginta annos et amplius necdum huiusmodi statuta existentibus synodalibus verum postquam per bone memorie Henrici eius predecessore nostrum in provinciali concilio congregato auctoritate et consensu huius provincialis concilii ad ipsarum nostrarum provinciam in omni forma modo ac clandestinis et tenoribus et penarum adiectonibus suis fuerit extensa et provincialia facta usque ad hec tempora sint obseruati a nostris subditis pacifice et quiete. quia tamen ad nos notiter deuenit apud nonnullos in dubium reuocari an hec subditorum nostrorum obseruantia ex eo quod predicti modi probandi in prefato primo capitulo duntaxat expressi sunt. sint de iure hactenus obseruata et in antea obseruanda. Nos minime ambigentes ut ecclesiasticis personis ecclesiis et monasteriis earum rebus contra multiplices iniurias